

**Hanke nimetus: „Viljandi linna peaväljaku ja kesklinna avaliku ruumi arhitektuurivõistlus“
(viitenumber 171044)**

ŽÜRII LÕPP-PROTOKOLL

ŽÜRII KOOSSEIS:

Ando Kiviberg, linnapea, Viljandi linnavalitsus
Leelo Saar, juhtivarhitekt, Viljandi linnavalitsus (asendusliige)
Olav Remmelkoor, volitatud arhitekt 7, peaarhitekt, Viljandi linnavalitsus, Eesti Arhitektide Liit
Kalle Kadalipp, volitatud arhitekt 7
Ott Kadarik, volitatud arhitekt-ekspert 8, Eesti Arhitektide Liit
Kalle Vellevoog, volitatud arhitekt-ekspert 8, Eesti Arhitektide Liit
Peeter Pere, volitatud arhitekt-ekspert 8, Eesti Arhitektide Liit (asendusliige)

Protokollis: Ingrid Kormašov, žürii sekretär

TOIMUMISE AEG JA KOHT:

22. aprill 2016 kell 11:15 -14:05, Viljandi raekoda, Linnu 2, Viljandi

IDEEVÕISTLUSE EESMÄRK:

Võistlus korraldati EV 100 arhitektuuriprogrammi “Hea avalik ruum” raames, mille keskmes on riigi avalik ruum oma järjepidevuses ja arengus. Eesti Arhitektide Liidu kureeritava projekti raames rajatakse või rekonstrueeritakse Eesti suuremates linnades ja tömbekeskustes kuni 15 avalikku linnaruumi ala. Iga programmi lülitunud projekt on valitud kohaliku omavalitsuse poolt lähtuvalt kohaliku kogukonna vajadustest.

Viljandi võistluse eesmärgiks on leida terviklik ruumiline lahendus Vabaduse platsi ja selle lähialade ning Tallinna ja Vaksali ning Vana-Vaksali tänava arendamiseks eesmärgiga muuta linnakeskus inimsõbralikumaks, mitmekesisemaks, tänapäevasemaks, esinduslikumaks ja ajaloolist pärandit rõhutavamaks avalikuks ruumiks.

Enne võistlustöödega tutvumist toimub lühike arutelu. Mida linn võistluselt ootab, mis on põhiküsimus? Linna ootused on kirjas võistlusülesandes: peamine eemärk on kaasajastada linnaruumi, anda rohkem ruumi jalakäijatele ja kergliiklejatele, leida lahendused vajalike läbipääsude jaoks. Eesmärgiks on Vabaduse platsi taastamine Viljandi peamise esindusväljakuna, mis oleks mitmekülgseks kasutatav ning seoks omavahel kõrvalasuva vanalinna ja mõisapargi ning lossimäed. Eraldi temaatika on Vabadussõja monument, mille kohta on olemas linnavolikogu otsus, et see tuleb taastada endisel kohal – selleks tuleb lammutada nn ametite maja Vabaduse plats 6. See tekitab omakorda küsimuse, kuidas väljaku proportsioone väiksemaks saada, kui see hoone kaob, kuidas platsi liigendada? Liiklustemaatika on kogu võistluse juures väga oluline, suurim probleem on just jalgrattaliiklus. Linna üks ootusi ideevõistlusele on, et kogu võistluselale pakutav lahendus lahendab ka ettevõtluse arendamiseks parkimise, juurdepääsuteede ja kergliiklusteede küsimused, mis on olulised PKT meetmest rahastuse taotlemisel.

HINDAMINE:

Veebruaris 2016 kuulutas Viljandi linnavalitsus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga välja avaliku arhitektuurivõistluse. Konkursi tähtajaks, 12. aprilliks 2016 kell 16:00 saabus 2 ideekavandit, mis mõlemad kvalifitseerusid ja pääsesid hindamisele.

Esitatud võistlustööde vastavuse kohta võistluseeskirjale ja võistlusülesandele on võistlustingimuste koostaja arhitekt Margus Koot teinud protokollid 18.04.2016 (lisatud).

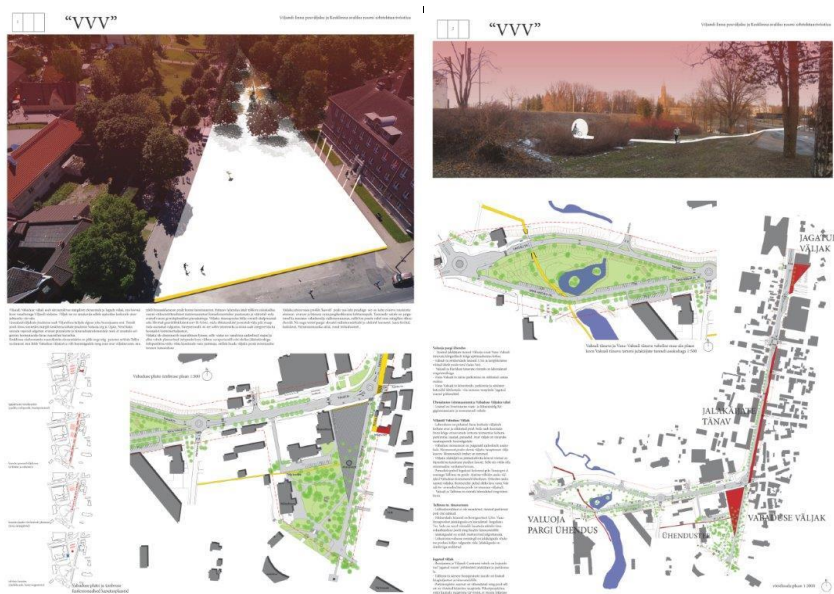
Žürii hindas võistlustöodes vastavalt võistluseeskirjale p.12.1:

- Lahenduse linnaehituslikku kvaliteeti, funktsionaalsust ja vastavust lähteülesandele;
- Lahenduse terviklikkust ja keskkonda sobivust, arhitektuurse lahenduse värskust ja tänapäevasust;
- Lahenduse realiseeritavust ja majanduslikku otstarbekust elukaare jooksul, linnaruumi toimivust etapiviisilise väljaehitamise korral. Väljaku ja tänavalahenduste teostatavust iseseisvate objektidena aastaks 2020.

ŽÜRII KOMMENTAARID IDEEKAVANDITELE:

Žürii liikmed leiavad, et mõlema tööga on ideid välja pakutud, kuid mitmed lahendused arvestavad palju suurema inimeste arvuga kui Viljandis igapäevaselt realselt liigub.

VVV

Töö mõjub pealiskaudsena, pakutud lahendus skemaatilise ning formaalsena, ei kutsu süvenema ega anna olemasolevale eriti midagi juurde. Ringristmik on asetatud sinna, kus lähteülesandes, kõnnitee laiendused võimalikes kohtades tehtud. Ideedena võib esile tuua valge kolmnurkse väljaku, mis mõjub efektsena ning väljaku graniitplokkidest serva koos valgusribaga, samuti väljaku ühendustee kooliga ja tunneli asukoha. Siiski ei ole töö mastaap Viljandi mastaap ning üldmuljes domineerib pigem erinevate katendite kasutamine kui läbitöötatud lahendused. Esitatud ideekavand täidab korrektselt kõik lähteülesandes

püstitatud nõuded. Lisamata jääb tugev autoripoolne suhtumine loodavasse linnaruumi, see salapärane“ miski“, mis paneks vaatleja kaasa mõtlema.

TASA SÕUAB

Kahest tööst on „Tasa sõuab“ põhjalikum, mitmekesisem, autorid on Viljandiga ilmselt väga hästi kursis. Kõik väikelinna jaoks vajalikud asjad on siin olemas ning väljaku puhul on arvestatud Viljandi mastaapidega. Võistlustöö ei pidanud õigeks Vabadussõja monumendi originaalkujul taastamist ja žürii hinnangul on kaasaegse lahenduse leidmiseks võistluse korraldamise mõte väga positiivne. Parkla paigutus suudab üritusi teenindada, kuid tuleb lahendada sisse- ja väljasõidu logistika. Nõrk külg on Hariduse tn ja Vana-Vaksali tn ristmiku liiklusskeem, kuid seda on võimalik edasi arendada ja täiustada. Üldine liiklusskeem on püütud teha jalakäija ja kergliiklejaga arvestavaks. Küsimusi tekitab tunneli asukoht ilma üldisemat Valuoja heakorrastuslahendust ümber vaatamata.

Töö vormistus oli puudulik, väljatrükk raskesti loetav. Kiirustamisest tingituna esines lahknevusi CD-I ja planshettidel. Kokkuvõttes pakub „Tasa sõuab“ lahendusi, millega edasi töötada.

OTSUS:

Žürii otsustas üksmeelselt jagada ideevõistlusele preemiad järgnevalt:

I preemia (6000 eur) ideekavandile märgusõnaga **TASA SÕUAB**;

II preemia (4500 eur) ideekavandile märgussõnaga **VVV**.

III preemia (3500 eur) ja **ergutuspreemia** (2000 eur) jäid välja andmata.

Žürii soovitused:

- Toetame võidutöös välja pakutud Vabadussõja monumendi võistluse ideed.
- Vabaduse platsi idakülge vajab hoonestamist.
- Võiks kaaluda väljaku tasapinna ühtlustamist (väljaku idaservas asetseva valli madalamaks fileerimine ja uue hoonestuse toomine väljaku tasapinda).
- Toetame Vabaduse väljaku autoparkla viimist maavalitsuse hoone taha.
- Toetame Tallinna tänava lääneküljel oleva puuderivi jätkamise ideed väljaku idakülje vormistamisel. Läbi mõelda väljaku põhja- ja lõunakülje haljastus nende rohelse seinana kujundamise aspektist.
- Paalalinnast Valuoja äärt pidi Ugalani kulgeva jalgraja ideega võiks edasi tegeleda. Linnal on kavatsus kujundada kogu kogu Valuoja äär jalutusteega pargialaks, mis läbi Vaksali tänava aluse tunneli jõuaks Ugala teatrini ja võiks siit jätkuda Viljandi järve suunas.
- Pidada vajalikuks lahendada jalakäijate liikumine Vaksali tänaval asuvatest bussipeatustest gümnaasiumini ja Ugala teatrini tänavate maa-alal.
- Töös pakutud Arkaadia aia pikendus pargina Tallinna tn lääneküljel ei ole tarvilik. See asukoht on planeeritud hoonestada administratiivhoonega, mis looks selgema ülemineku tänavaruumilt (Tallinna tn) väljakuruumile.
- Toetame Vana-Vaksali tänava katkestuse ideed.
- Hariduse, Vaksali, Vana-Vaksali ristumiskoht lahendada ringteega.
- Väikevormide ja nende disainiga tuleb edasi tegelda. Väljapakutud lahendused ei ole veenvad.
- Vabaduse platsilt künkast alla kuni Viljandi Gümnaasiumini võiks luua korrastatud liikumistee jalakäijatele.
- Rõhutada liikumissuundi Pärimusmuusika aida ja linnuse juurde, et need oleksid tulevikus väarikad. Tasuja tn pikiparkimine katkestada haljastusega iga 5 auto järel.
- Soovitame Tallinna tänava idakülje ülekäiguradadel tõsta sõidutee kõnnitee tasapinda.

Võitnud ideekavandite märgusõnad kuulutatakse välja 29. aprillil 2016.

Võitjate avalikustamine toimub 5. mail 2016 kell 15.30 Viljandis, kohvikus Ingegard, Pikk tn 4.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ando Kiviberg

Leelo Saar

Olav Remmelkoor

Kalle Kadalipp

Ott Kadarik

Kalle Vellevoog

Peeter Pere

Ingrid Kormašov, žürii sekretär